

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Къде И Как](#) > [Как Да Заведете Дело В Съда?](#) England and Wales

Как да заведете дело в съда?

Англия и Уелс

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Необходимо ли е да се обърне към съда или има друга алтернатива?

В Англия и Уелс правителството желае хората да могат да разрешават спорове по бърз, ефективен и рентабилен начин, както и да разполагат с разнообразни възможности, а не да разчитат единствено на съдилищата. Алтернативното разрешаване на спорове (АРС) е свързано по-скоро с решаването на проблеми, а не с налагането на решения, и в много случаи то може да доведе до намирането на креативни и широкообхватни решения, които не могат да бъдат постигнати в рамките на съдебния процес.

Примерите за АРС включват медиация и арбитраж; Министерството на правосъдието има и страница със списък на [обучени медиатори](#), които провеждат медиация срещу фиксирана такса, определяна на принципа „пълзяща скала“. Съществува също така и безплатна услуга за медиация по телефона, която се предлага при дела във връзка с процедурата за разглеждане на искове с малък материален интерес, по които е имало оспорване, при условие че страните се съгласят. Ако страните направят опит за АРС и въпросът не бъде решен, няма пречка делото да продължи чрез съдебен процес.

Ако трябва да се обърнете към съда, процедурата се урежда от [Правилата за гражданско съдопроизводство \(Civil Procedure Rules\)](#).

Предоставената по-долу информация може да Ви помогне да решите как да разрешите спора си по-най добрия начин, като ще придобиете само обща представа за това какво можете да очаквате. В нея не се разяснява всичко за съдебните правила, разноските и процедурите, които могат да засягат различните видове искове по различен начин. Също така следва да не забравяте, че дори ако спечелите делото, съдът не може да гарантира, че ще е възможно да получите дължимите Ви парични средства.

2 Има ли срок за завеждане на дело?

Има срокове или давностни срокове, в рамките на които следва да бъде заведено делото. Общият давностен срок е шест години, като той започва да тече от съответна дата — например датата на нарушаване на договор или датата, на която са понесени вреди, или в някои случаи — датата, на която са открити някакви вреди. Други давностни срокове включват една година за клевета или три години за клинична небрежност и телесни повреди. Някои, но не всички давностни срокове, може да бъдат намерени в [Закона за давността от 1980 г. \(Limitation Act 1980\)](#) Въпросът за сроковете може да бъде разяснен с адвокат, юрисконсулт или Бюрото за граждански консултации (Citizens Advice Bureau) в Обединеното кралство.

3 Трябва ли да се обърна към съда в тази държава членка?

В повечето случаи следва да се обърнете към съда в държавата членка, в която е възникнал спорът. От това правило съществуват няколко изключения, които зависят от предмета на спора [1], и има европейска процедура за искове с малък материален интерес, която се провежда основно чрез документи на хартиен носител. Допълнителна информация може да бъде намерена от [Европейския потребителски център в Обединеното кралство \(UK European Consumer Centre\)](#).

[1] Дела, включващи договорни задължения, обезщетения за причинени вреди, потребителски и трудови договори, патенти/търговски марки и собственост върху или наемане на недвижимо имущество.

4 Ако е така, към кой точно съд в тази държава членка трябва да се обърна, като се има предвид къде живея аз и къде живее другата страна или с оглед на други аспекти на казуса ми?

[Част 7](#) от Правилата за гражданско съдопроизводство (CPR) и придружаващите ги практически насоки могат да бъдат в помощ при определяне на това как и къде да започне производството. На страница [„Компетентност“](#) е предоставена допълнителна информация за конкретния съд в Англия и Уелс, в който следва да бъде подаден искът. Подробна информация относно адресите на съдилищата може да бъде намерена на [уебсайта на Министерството на правосъдието \(Ministry of Justice\)](#).

5 Пред кой съд в тази държава членка трябва да предявя искам си, като се има предвид естеството на казуса и цената на искам?

Отново в [част 7](#) и на страницата [„Компетентност“](#) ще бъде предоставена допълнителна информация за конкретния съд в Англия и Уелс, в който следва да бъде подаден искът. Подробна информация относно адресите на съдилищата може да бъде намерена на [уебсайта на Министерството на правосъдието](#).

6 Мога ли да заведа дело лично или трябва да го направя чрез посредник, например адвокат?

Няма изискване, съгласно което дадено лице да трябва да потърси съвет от адвокат или да бъде представлявано от такъв; при несложен случай във връзка с дълг може да не сметете за необходимо да се консултирате със солиситър (solicitor). Като общо правило обаче, ако искът е за сума над 10 000 GBP и особено ако включва искане за обезщетение („обезщетение за причинени вреди“), е за препоръчване да потърсите съвета на солиситър.

Ако претендираната от Вас сума е в размер на 10 000 GBP или по-малка и е оспорена, по време на съдебното заседание може да Ви придружава лице, което да говори от Ваше име. Така нареченият „непрофесионален представител“ може да бъде съпруг, роднина, приятел или консултант.

Други видове искове, като например искове за телесни повреди, може да бъдат по-сложни и е препоръчително да получите професионална помощ и съвет, независимо от цената на Вашия иск.

При много видове искове е налице така нареченият „протокол за досъдебните производства“ (pre-action protocol) [1], в който се определят действията, които съдът очаква да сте предприели, преди да предявите искам си. Той включва действия, като например да пишете на лицето, спрямо което са претенциите Ви, за да изложите подробно информация за Вашия иск, да обмените определени доказателства, като му позволите да разгледа Вашите медицински документи, ако искът е за телесни повреди, и да се опитате да постигнете съгласие относно медицинския експерт, чиито услуги ще използвате.

Не забравяйте, че Вие също трябва да докажете своето твърдение. За да го направите, ще Ви бъдат необходими доказателства, например становище от Вашия лекар или показания на свидетели, които са присъствали по време на произшествието. Също така ще трябва да изготвите реалистична оценка на

размера на претендираното от Вас обезщетение за причинени вреди. Можете да спестите време и пари, ако първо се допитате до адвокат или консултант дали си заслужава да подавате иск, и ако е така — как да го подготвите по най-добрия начин, какви доказателства да представите и за каква сума да претендирате.

Ако подавате иск от името на дружество с ограничена отговорност, може да е необходимо по време на изслушването да Ви представлява солиситър. Това ще зависи от размера на претендираната от Вас сума и вида на изслушването.

[1] Съществуват редица други протоколи за досъдебните производства, като например за спорове в областта на строителството и инженерството, клевета, решаване на клинични спорове, професионална небрежност и съдебен контрол. Копия от всички тях могат да бъдат получени от съда или да бъдат намерени на уебсайта на [Министерството на правосъдието](#).

7 Към кого точно да се обърна, за да заведа делото: към приемната, съдебното деловодство или друга административна единица?

Правилата, свързани с образуването на граждански производства, се съдържат в част 7 от Правилата за гражданско съдопроизводство[1], които следва да се разглеждат във връзка с придружаващите ги практически насоки. Основното правило е, че при липса на някакво правило или практически насоки подаването на иск в Англия и Уелс може да се извърши в който и да е център за изслушвания към окръжния съд; на практика само исковете за парични вземания, които се подават в окръжния съд, трябва да бъдат подавани онлайн или изпращани до [Онлайн искове за парични вземания \(Money Claims on Line\)](#) в Салфорд; има и [допълнителна онлайн процедура](#) за искове за възстановяване на владение (possession claims).

Някои искове като подаваните съгласно процедурата в Закона за потребителския кредит (Consumer Credit Act) [2] трябва да бъдат подадени в центъра за изслушвания към окръжния съд по местопребиваване на ответника или по мястото на осъществяване на неговата стопанска дейност. В някои центрове за изслушвания има електронни средства за комуникация; правилата във връзка с тях се съдържат в част 5 от CPR и придружаващите ги [практически насоки](#) със специални правила за Висшия съд (High Court). [Тук](#) може да бъде намерена подробна онлайн информация за Висшия съд.

Служителите на съда не могат да Ви дадат съвет относно валидността на иска или целесъобразността на избора от Вас начин на действие. Съвет можете да получите от намиращото се във Вашия район Бюро за граждански консултации (Citizens Advice Bureau) или правен център (Law Centre).

[1] Цитирано по-горе

[2] Правила за гражданско съдопроизводство, Практически насоки 7B5 (CPR PD 7B5).

8 На какъв език мога да подам иска си? Мога ли да го подам устно или той трябва да бъде в писмена форма? Мога ли да изпратя иска си по факс или по електронна поща?

Исковите следва да бъдат изготвени в писмена форма на английски език, макар че за [говорещите уелски](#) са налице помощни средства на уелски език. Както беше отбелязано по-горе, електронната комуникация със съдилищата обхваща както подаването на искове, така и подаването на междинни молби, а също и цялостната комуникация със съда. [Тук](#) могат да бъдат намерени насоки във връзка с това.

9 Има ли специални формуляри за предявяване на иск или, ако няма такива, какво трябва да съдържа исквата молба? Има ли елементи, които задължително трябва да се съдържат в досието?

По принцип, за да предявите иск, трябва да попълните [Формуляр № 1](#); за конкретни въпроси, като

например владение, съществуват други формуляри. Формуляр № 1 включва обяснителни бележки за ищеца. Помощ можете да поискате от Бюрото за граждански консултации. Обяснителните бележки дават подробности за информацията, която трябва да бъде включена във Вашия иск. Когато депозирате поща, трябва да изготвите едно копие за себе си, едно за съда и по едно за всеки ответник, срещу когото е предявен искът. Съдът ще връчи запечатано копие на ответниците.

Съществуват редица други формуляри, които се използват в други видове производства, както и на по-късен етап от исковото производство. Те могат да бъдат получени също от съда или намерени на уебсайта на [Министерството на правосъдието](#).

10 Трябва ли да заплатя съдебни такси? Ако да, кога става това? Ще трябва ли да плащам на адвокат още от подаването на исковата молба?

Обикновено, за да предявите Вашия иск, ще трябва да платите такса. Размерът на таксата ще зависи от претендираната от вас сума. Ако ответникът не плати, след като е постановено решение, или ако твърди, че не дължи парите, и искът Ви бъде разгледан в рамките на спорно производство, може да се наложи да платите допълнителни такси. Ако спечелите делото, таксите ще бъдат добавени към сумата, която ответникът Ви дължи. Може да бъдат разрешени и някои разноски, които да Ви компенсират за времето, през което не сте работили, въпреки че не е задължително това да покрие общата сума, която сте загубили.

При определени обстоятелства, например ако получавате финансово подпомагане, е възможно да поискате освобождаване от плащането на такси. Цялостна подробна информация относно съдебните такси може да бъде намерена в брошурата на [уебсайта на Министерството на правосъдието](#). Там ще намерите и подробна информация относно това кога може да е необходимо да платите такса.

Възможно е да има допълнителни разноски. Ако ответникът оспори Вашия иск, може да се нуждаете от свидетели, които да помогнат, като разкажат на съда какво се е случило. Може би ще трябва да платите техните пътни разноски до и от съда, както и средствата, които биха спечелили през този ден. Ако обаче спечелите, съдът може да разпорежи на ответника да плати тези разноски.

Възможно е също така да се наложи да получите експертно заключение от вещо лице, като например лекар, механик или инспектор. Може да е необходимо да поискате от това вещо лице да присъства по време на изслушването, за да даде показания от Ваше име. Ще трябва да заплатите разноските и таксите на вещото лице, но отново, ако спечелите, съдът може да поиска от ответника да плати за тях.

Ако искът Ви е за фиксирана парична сума („определена сума“) и ответникът е физическо лице, което оспорва Вашия иск, последният може да бъде прехвърлен на местния за ответника съд. Това означава, че ще трябва да пропътувате определено разстояние за всяко изслушване. Ако спечелите делото, може да сте в състояние да претендирате пътните си разноски и част от пропуснатите доходи.

Сумите, които могат да бъдат претендирани за разноски за свидетели, вещи лица и правен съвет, са ограничени до процедурата за разглеждане на искове с малък материален интерес.

Ако английският не е първият Ви език и се нуждаете от услугите на устен преводач, съдът няма да бъде в състояние да Ви помогне да намерите такъв. Ще трябва да намерите преводач сами и да платите всички начислени от него хонорари.

Адвокатските хонорари се заплащат обикновено в края на делото. Ако спечелите делото, съдът може да разпорежи на ответника да плати някои или всички адвокатски хонорари. Ако обаче имате солиситър и цената на иска ви е по-ниска от 5000 GBP, обикновено ще трябва да платите за неговата помощ сами, дори ако спечелите делото. Трябва също да имате предвид, че макар да е възможно съдът да постанови решение във Ваша полза (това означава да разпорежи на ответника да Ви плати), той няма автоматично да предприеме стъпки, за да се увери, че парите са изплатени. Ако ответникът не плати, ще трябва да поискате от съда да предприеме действие (наречено „изпълнение на съдебно решение във Ваша полза“), за което е възможно да трябва да платите друга такса. Допълнителна информация относно изпълнението на съдебни решения може да бъде получена в редица [брошури](#).

11 Мога ли да поискам правна помощ?

При някои граждански дела има различни видове ограничено правно финансиране. Видът на финансирането и допустимостта за неговото получаване зависят от редица фактори, включително вида на съдебното производство и доходите на молителя. Допълнителна информация е достъпна на следния уебсайт за [правна помощ](#).

12 От кой момент моят иск се смята официално за предявен? Ще получа ли обратна информация от съдебните органи дали исквата молба отговаря на изискванията?

Датата, от която започва производството, е датата, на която съдът издава исков формуляр. Датата на издаване се вписва от съда с печат за дата или върху исковия формуляр, съхраняван в съдебната преписка, или върху писмото, което придружава исковия формуляр, когато е получен от съда. Ако в исковия формуляр липсва някаква необходима информация или има очевидни грешки, съдът няма да приеме иска за предявен и ще Ви върне формуляра. Ако искът е предявен, съдът ще Ви изпрати „Уведомление за подаден иск“ (Notice of Issue), в което се съдържа подробна информация относно датата на предявяване и датата, на която искът е изпратен на ответника.

13 Ще получа ли подробна информация за сроковете, в които ще се проведат последващите процесуални действия (като например срока, в който ще трябва да се явя пред съда)?

Да.

След като искът е предявен и на ответниците е връчен исков формуляр № 1, заедно с придружаващите го документи, ответниците разполагат с 14 дни, за да подадат писмена защита и/или да оспорят компетентността. След като бъде подадена писмена защита, съдът ще издаде временно разпределение към процедурата и въпросник във връзка с насоките (Directions Questionnaire), който трябва да бъде върнат в рамките на определен срок. След като въпросникът във връзка с насоките (DQ) бъде получен, въпросът ще бъде прехвърлен към подходящ съд; обикновено това е местният за ответника център за изслушвания към окръжния съд. Съдът ще трябва да се увери, че страните са информирани за всички дати, които се явяват крайни за извършване на различни действия.

Връзки по темата

В предишните отговори са дадени връзки с конкретно значение. По-долу са посочени най-често използваните връзки:

[Министерство на правосъдието](#)

[Правна помощ](#)

[Комисия за юридически услуги \(Legal Services Commission\)](#)

[Адвокатски съвет на Англия и Уелс \(Bar Council of England and Wales\)](#)

[Правно общество на Англия и Уелс \(Law Society of England and Wales\)](#)

[Граждански консултации \(Citizens Advice\)](#)

■ Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито

Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.